

BÜNTETÉS-
VÉGREHAJTÁSI
SZERVEZET

Bv. HÍRLEVÉL

2009. december

ÉVZÁRÓ BESZÉLGETÉS
KÖKÉNYESI ANTAL ORSZÁGOS
PARANCSNOKKAL

ELISMERÉSEK, VEZETŐI
KINEVEZÉSEK

KÉSZÜL A
BÖRTÖNÜGYI LEXIKON

LŐRINCZ JÓZSEF DANDÁR-
TÁBORNOK PORTRÉJA

BÚCSÚZUNK HALOTTAINKTÓL

JÁTÉK ÚJÉVI NYEREMÉNY-
SORSOLÁSSAL!

TISZTELT OLVASÓK, KEDVES KOLLÉGÁK!

Ez az év is a végéhez közeledik. Magánéletünkben ilyenkor a karácsony és a szilveszter ünnepi, vidám pillanataira készülünk, számot vetünk, fogadalmakat teszünk. A Hírlevél sem akar kimaradni az év végi ünnepek rítusából. A számvetésre *Kökényesi Antal* országos parancsnokot kértük fel, aki lapunknak adott interjújában összegezte 2009 legfontosabb pillanatait, eseményeit, döntéseit, de bepillantást kaptunk a jövő feladataiba és lehetőségeibe is.

A *Lőrincz József* professzorral készült interjúból a nagy tudású, szakmáját elhivatottan szerető kolléga és ember portréja bontakozik ki. A Szervezet és tudomány rovatunkban egy konferencia kapcsán beszámolunk az ártalomcsökkentés nemzetközi és hazai helyzetéről, és bemutatjuk *Bencze Bélát*, a készülő Börtönügyi Lexikon szerzőjét.

Biztosak vagyunk benne, hogy többen olvassák *Fliegauf Gergely* internetes blogját, de talán kevesebben tudják, hogy egy munkatársnónk főzési tanácsait és receptjeit osztja meg velünk a világhálón.

Ismertetjük lapunkban az október 23-a alkalmából elisme-

Kökényesi Antal
bv. altábornagy,
országos parancsnok
Interjú a 2. oldalon

résben részesített kollégáink névsorát, valamint bemutatjuk a sikeres pályázatot követően vezetői beosztásba kinevezett hat munkatársunkat.

Kicsillag született? A népszerű tehetségkutató műsor egyik elődöntőse, *Eőry Viki* édesapja szintén kolléga: megkérdeztük őket, hogy éltek meg a tévés szereplést és: Hogyan tovább, Viki?

FIGYELEM, JÁTÉK!

Szerkesztőségünk egy, a Börtönügyi lexikon meghatározásából összeállított kvízzátékkal kíván kellemes ünnepeket és eredményes, boldog új évet!

Továbbra is várjuk észrevételeiket, ötleteiket, témafelvetéseiket. A Bv. Hírlevél negyedik számához kellemes időtöltést kívánunk!

• ÉVZÁRÓ BESZÉLGETÉS KÖKÉNYESI ANTAL ORSZÁGOS PARANCSNOKKAL

MINDENKINEK KÖSZÖNÖM

Az eltelt időszakot értékeltük a büntetés-végrehajtás országos parancsnokával. Szó esett válságról, eredményekről és a tervekről. A nagyon nehéz év ellenére előreléptünk a kitűzött tervek megvalósításában – összegezte a 2009-es évet Kökényesi Antal bv. altábornagy, országos parancsnok. Az interjúban megjegyezte, a jövőben is lehetnek gondok, amelyek megoldásában továbbra is számítanak a munkatársak segítségére.

Altábornagy Úr! Hogyan értékelné az idei évet?

Az éértékelő jelentés még nem készült el, de azt elmondhatom, hogy a büntetés-végrehajtás az alapfeladatokat jó színvonalon látta, látja el. Minden nehézség ellenére teljesítettük a velünk szemben támasztott elvárásokat. A magyar börtönökben megfelelő körülmények között, megfelelő jogszabályi háttérrel és struktúrában folyik a munka.

Gazdálkodás tekintetében hogyan alakult az idei esztendő?

Tavaly év végén azt hittük, hogy a legnehezebbjén már túl vagyunk. A kibontakozott válság miatt azonban idén még nehezebb volt biztosítani azt, hogy mindenre jusson, az állomány juttatásaira és a működés dologi forrásaira egyaránt megteremtjük a szükséges anyagiakat. Nem volt könnyű például a szállítókkal való egyeztetés a feltorlódtól számlák kifizetésének átütemezésével kapcsolatban. Itt is szeretném megköszönni a kollégák munkáját – elsősorban az intézetparancsnokoknak, de minden munkatársnak –, akik a szállítókkal való egyeztetésekben képviselték a bv. érdekeit. Persze, ehhez az is kellett, hogy az összes bv.-s megértéssel és felelősséggel fogadja a kialakult, nehéz helyzetet. Szerencsére, a pótlólagos forrásokkal sikerült terheinken enyhíteni. A válság várhatóan jövőre is érezteti majd hatását, ám azt valószínűsítenünk tudjuk, hogy az év elejére a büntetés-végrehajtás ki tudja egyenlíteni felgyűlt tartozásait.

Ezalatt azt érte, hogy a bv. költségvetése biztosítva lesz?

Igen, a jelenlegi ismereteink szerint a mindennapi működéshez szükséges forrás várhatóan rendelkezésre áll majd. A váratlanul előadódó helyzetek megoldásában pedig segítség, hogy kiváló szakemberekkel dolgozom együtt, akik az új szituációkban is biztosítani tudják, hogy mindenkor legyen fedezet a személyi állomány járuléaira, és a fogvatartottak jogai – a kötelezettségek megtartása mellett – továbbra is érvényesüljenek.

Milyen nagyobb fejlesztéseket hajtottak végre idén?

Sikerült megújítani a közel tizenegy év átlagéletkorú gépjárműparkunkat. Hatvanöt új személyautóval, ötven kis és öt nagy fogvatartotti szállítójárművel gazdagodott a bv. A fogvatartottak szállítását költséghatékonnyá tettük egy számítógépes programmal, amelynek segítségével kevesebb lett a párhuzamosan futó járat és optimálisabbá vált a járművek telítettsége. Az eszközpark fejlesztése mellett kiemelt jelentőségű van a különböző képzési programoknak mind a személyi állomány, mind a fogvatartottak körében. A mediációs tréningeken például munkatársaink sok hasznos, a konfliktusok feloldására szolgáló technikát sajátítottak el.

A takarékosági intézkedések nem vetették vissza a jövőre vonatkozó fejlesztési terveket?

Nemcsak várjuk a költségvetési támogatást, hanem az egyéb lehetőségeket is keressük a források bővítésére. Ennek keretében uniós és egyéb pályázatokon indulunk. Az egyik ilyen pályázat eredménye már jövőre prognosztizálható, hiszen előkészítés alatt áll egy több mint egymilliárd forintos informatikai fejlesztés. Tovább dolgozunk a racionálisabb, költség-takarékosabb működési formák megteremtésén is. Itt a bv. gazdasági társaságainak hatékonyabbá tételére gondolok, hiszen a válság együtt járt a gazdaság teljesítményének csökkenésével, ami azt vonta magával, hogy a fogvatartottak által készített termékek iránti megrendelések száma is csökkent. Emiatt vizsgáljuk azt is, hogy a gazdasági társaságok milyen struktúrában működhetnének eredményesebben. A foglalkoztatás nemcsak a bevétel, illetve a tartási költséghez való hozzájárulás mértéke miatt lényeges kérdés számunkra, hanem, mint a reintegráció egyik legfontosabb eszköze, elősegítheti a fogvatartottak önbecsülésének erősödését, szabadulás utáni sikeres visszailleszkedésüket.

Kinevezésekor egyik célként nevezte meg a büntetés-végrehajtás társadalmi megítélésének javítását. Mit sikerült ezért tenni?

Több eredményt is elértünk, amelyek közül kiemelném, hogy új kommunikációs stratégiáknak köszönhetően tematikus adásokban mutattuk be a közszolgálati televízióban a büntetés-végrehajtás életének különböző területeit, miként tevékenykednek a fogvatartottak és őrzőik a falak között, amire eddig nem volt példa. Kaptunk is visszajelzéseket a sorozatok után, és ezek leginkább arról szóltak, nem is gondolták volna, hogy milyen sokrétű ez a tevékenység.

A fogvatartottak kapcsán elmondaná, hogy jelenleg mekkora a telítettség a bv. intézetekben?

Az adatok ebben a tekintetben negatív irányba változtak, mert a tavalyi 118 százalék idén 130 százalékra emelkedett. Most mintegy 15 600 fő a fogvatartotti létszám, a tavalyihoz képest 800-zal többen vannak bent. Nagy terhet jelent számunkra, hogy ez az emelkedés elsősorban az előzetesek számának növekedéséből adódik.

Mi a helyzet az állomány tekintetében? Mekkora a fluktuáció?

Jelenleg közel 400 fő hiányzik a rendszerből, ami elsősorban a tiszthelyetteseknél mutatkozik, pedig rájuk nagy szükségünk lenne. A fluktuáció mindenestre csökkent az előző esztendőhöz képest. Igaz, az állomány egyre fiatalabb, de azt tapasztaljuk, hogy talán felértékelődik a bv.-s munka, mert a versenyszférával szemben biztos és stabil mindennapokat biztosít az embereknek.

Az ünnepek közeledtével mit kíván a munkatársaknak?

Először is köszönetet szeretnék mondani mindenkinek, hogy munkáját az adott területen és munkakörben magas szinten látta el, és ezzel hozzájárult ahhoz, hogy a szervezet társadalmi megítélése jobb, mint korábban. Magam és munkatársaim azon fáradozunk, hogy az állomány minden tagja érezze, hogy megbecsülik és számítanak a munkájára. Ezúton is kívánok mindenkinek családi boldogságot, egészséget, szakmai területen pedig elismerést.

Csikász Brigitta

- ÚJ ILLETMÉNYSZÁMFEJTÉSI RENDSZER
- JUBILÁLT A BŰNÜGYI NYILVÁNTARTÁS

VÁLTOZÁSOK AZ ILLETMÉNYSZÁMFEJTÉSBEN

2009 decemberétől egy korábbi kormányrendelet értelmében a Magyar Államkincstár Dél-alföldi Regionális Igazgatósága vette át a rendszeres illetményszámfejtés feladatát a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnokságának Közgazdasági Főosztályától. Markos Zoltán bv. ezredes, főosztályvezetőt az átszervezéssel kapcsolatos változásokról kérdeztük.

Hírlevél: Kezdjük talán a legfontosabb kérdéssel: mindenki megkapja szokásos időben a havi fizetését?

Markos Zoltán: Kollégáimmal folyamatosan azon fáradozunk, hogy az átszervezés, melyre kormányrendelet kötelezett bennünket, zökkenőmentes legyen, és a közel 8000 fős állományból senki ne kerülhesen még csak átmenetileg se kellemetlen helyzetbe. Nyáron kezdődtek meg az egyeztetések, folyamatos volt a számfejtésre vonatkozó dokumentációk átadása az Államkincstár munkatársainak. A személyes találkozók pedig meggyőződhattünk arról, hogy felkészült és gyakorlott pénzügyi szakemberek veszik át a feladatokat.

Miért került sor erre a jelentős átszervezésre?

2000 óta egyre erőteljesebb az illetményszámfejtés központosítására irányuló kormányzati szándék. Ez sok előnnyel jár az állami költségvetés, a kiadások és bevételek tervezhetősége szempontjából. A büntetés-végrehajtás illetményszámfejtése 2009. november 1-jétől az Államkincstár békéscsabai részlegéhez került, ahol többek között a Miniszterelnöki Hivatal dolgozóinak havi bérét is kezelik. A bv.-nek az úgynevezett rendszeres illetmények számfejtését kellett átadnia, ide tartozik a napi munkavégzéssel járó bérek havi kiszámítása. A nem rendszeres illetmények, mint például a jutalom, a segély vagy költség-

térítés számfejtése, illetve a teljesítményarányos illetmények rögzítése továbbra is a Közgazdasági Főosztály feladata maradt.

Mi történt az állománynak azzal a részével, akik ezen a területen dolgoztak?

Nagyon fontos hangsúlyozni, hogy az átszervezések következtében senkit sem kellett elbocsátani. Annak ellenére sem, hogy a bv. 11 státuszt adott át az Államkincstárnak. A büntetés-végrehajtáshoz tartozó 37 költségvetési szervnél többségében osztott munkakörben végezték a rögzítési feladatokat, nem teljes munkaidőben. Mivel a BVOP-nak több, a szervezet korszerűsítésére irányuló törekvése van, és ezek egyike, a Nagyfai Országos Bv. Intézet beolvasztása a Szegedi Fegyház és Börtönbe, így a megszűnő intézet üres státuszait adtuk át az Államkincstárnak. Ide kívánczik az is, hogy a két intézet összevonásakor sem került senkinek az állása veszélybe.

Ha valakinek az illetményszámfejtéssel kapcsolatban kérdése, esetleg panasa van, hová fordulhat ezentúl?

Hozzánk továbbra is fordulhatnak, de reméljük, hogy erre csak elvétve kerül sor. Bízunk abban, hogy az esetleg felmerülő nehézségek sem bennünket, sem a békéscsabai pénzügyes kollégákat nem állítják megoldhatatlan feladatok elé. A magunk részéről arra törekszünk, hogy 2010. január 1-jétől, főosztályunk átszervezését követően, immáron Illetmény és Létszám-gazdálkodási Osztály néven úgy működhesünk tovább, hogy a legfelsőbb vezetés és az állomány elvárásainak minden tekintetben megfeleljünk.

A központosított illetményszámfejtéssel kapcsolatban további információk olvashatók az alábbi weboldalon: <http://www.allamkincstar.gov.hu/rovat/568>

BL

100 ÉVES A BŰNÜGYI NYILVÁNTARTÁS

A Rendőrtiszti Főiskola és a Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatala tudományos-szakmai emlékkonferenciával és kiállítással emlékezett meg a magyar országos bűnügyi nyilvántartás fennállásának 100. évfordulójáról a magyar

tudomány napján. A kiállítás és konferencia a 100 éves magyar országos bűnügyi nyilvántartásnak kíván emléket állítani, mely egyben tisztelgés az e körbe tartozó nyilvántartások kialakításában, működtetésében résztvevő szakemberek előtt is.

A kiállítás látogatói a múlt emlékei mellett bepillantást nyertek napjaink országos bűnügyi nyilvántartásainak rendszerébe, valamint az előttünk álló szakmai feladatokba.

A konferencián Bogotyán Róbert bv. alezredes, a Központi Szállítási és Nyilvántartási Főosztály vezetője, Jubász Ferenc bv. hadnagy és Veszeli Dániel bv. zászlós tartottak előadást a fogvatartotti nyilvántartásról.

Dr. Avarkeszi Dezső, az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium államtitkára az országos bűnügyi nyilvántartás területén végzett áldozatkész munkája elismeréséül a Centenárium alkalmából emléklakettet adományozott Kozári Józsefné dr. részére.

A Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnokságának lapja

Felélős kiadó: **Dr. Kökényesi Antal** bv. altábornagy, országos parancsnok • Főszerkesztő: **Szalai Tímea**

Felélős szerkesztő: **Mészáros Zita**, PResolver Communications • Fotó: **Apró Andrea és archív**

A szerkesztőség elérhetőségei

Cím: **BVOP Sajtóiroda**, 1054 Budapest, Steindl Imre u. 8.

Telefon: **+36/1/301-8424, -25**, e-mail: **sajto@bv.gov.hu**, nyomdai előkészítés: **Vividfour**

Nyomda: **Duna-Mix Kft.**, 2600 Vác, Barabás M. u. 1.

• ELISMERÉSEK, KITÜNTETÉSEK A NEMZETI ÜNNEPEN

A Magyar Köztársaság elnöke az igazságügyi és rendészeti miniszter előterjesztésére 2009. október 23-ai hatállyal kinevezte nyugállományú büntetés-végrehajtási dandártábornokká **dr. Mári Imre** nyugállományú büntetés-végrehajtási ezredes, a Budapesti Fegyház és Börtön nyugállományú parancsnokát.

A Magyar Köztársaság igazságügyi és rendészeti minisztere a büntetés-végrehajtási munkássága és kiemelkedő szakmai tevékenysége elismerésül a **Taufer Emil-díjat** adományozta **prof. Dr. Ruzsonyi Péter** ezredesnek, a Rendőrtiszti Főiskola Büntetés-végrehajtási Tanszéke tanszékvezetőjének.

Eredményes szakmai munkája elismerésül a **Büntetés-végrehajtási Szolgálatért Emlékplakett arany fokozatát** adományozta **Kovács Judit** alezredesnek, a Pálhalmi Agrospeciál Mezőgazdasági Termelő, Értékesítő és Szolgáltató Kft. osztályvezetőjének, **Urfi István** nyugállományú alezredesnek, a Közép-dunántúli Országos Büntetés-végrehajtási Intézet nevelőjének és **Bujdosóné Radácsi Katalin** főtörzsszászlósna, a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet főápolójának.

A **főtanácsosi címet** adományozta **Dömény Sándor** vezérőrnagynak, az országos parancsnok biztonsági és fogvatartási helyettesének.

A **tanácsosi címet** adományozta **Mándiné Herbszt Krisztina** alezredesnek, a Büntetés-végrehajtási Szervezet Oktatási Központja osztályvezetőjének, **Soós Géza** alezredesnek, az Információ-technológiai Főosztály megbízott osztályvezetőjének, **Szabó Zoltán** alezredesnek, a Fővárosi Büntetés-végrehajtási Intézet parancsnok-helyettesének és **Geiger Ildikó** őrnagynak, a Bács-Kiskun Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet gazdasági vezetőjének.

Soron kívül előléptette **büntetés-végrehajtási alezredessé Gombos Róbert** őrnagyot, a Budapesti Fegyház és Börtön megbízott gazdasági vezetőjét, **Kollár Roland** őrnagyot, a Váci Fegyház és Börtön parancsnokhelyettesét és **Szarka Péter** őrnagyot, a Sopronkőhidai Fegyház és Börtön parancsnokhelyettesét.

Pénzjutalomban részesítette Budai Péter nyugállományú ezredes, a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnokság Biztonsági Főosztály Biztonsági Osztálya főelőadóját, **Vass Ferencné dr.** közalkalmazottat, a Büntetés-végrehajtási Szervezet Továbbképzési és Rehabilitációs Központja megbízott igazgatóhelyettesét és **Kovács Zsolt** zászlóst, a Heves Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet körlet-főfelügyelőjét.

A büntetés-végrehajtás országos parancsnoka eredményes szakmai munkája elismerésül a **Büntetés-végrehajtási Szolgálatért Emlékplakett ezüst fokozatát** adományozta **Panta Edina** századosnak, a Tiszaleti Országos Büntetés-végrehajtási Intézet főelőadójának.

A **Büntetés-végrehajtási Szolgálatért Emlékplakett bronz fokozatát** adományozta **Komoróczy Zsolt** őrnagynak, a Balassagyarmati Fegyház és Börtön nevelőjének, **Hegymegi Krisztián** századosnak, a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Büntetés-végrehajtási

Intézet osztályvezető-helyettesének, **Kocsis Zsolt** zászlósna, a Szegedi Fegyház és Börtön körlet-főfelügyelőjének, **Mészáros Gábor** zászlósna, a Sopronkőhidai Fegyház és Börtön megbízott biztonsági főfelügyelőjének, **Séta László** zászlósna, a Somogy Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet biztonsági főfelügyelőjének, **Krizsákné Lánosz Veronika** főtörzsszörmesternek, a Fiaalkorúak Büntetés-végrehajtási Intézete (Tököl) körletfelügyelőjének és **Szabó József** főtörzsszörmesternek, a Közép-dunántúli Országos Büntetés-végrehajtási Intézet gépjárművezetőjének.

Soron kívül előléptette büntetés-végrehajtási alezredessé Anyalai Lajos őrnagyot, az Igazságügyi Megfigyelő és Elmegyógyító Intézet osztályvezetőjét, **Katona János Krisztián** őrnagyot, a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet osztályvezetőjét, **Sipaki Ferenc** őrnagyot, a Békés Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet osztályvezetőjét és **Sipos János** őrnagyot, a Személyügyi és Szociális Főosztály kiemelt főreferensét.

Büntetés-végrehajtási őrnaggyá Deák Róbert százados, a Tolna Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet osztályvezetőjét és **Oláh Levente** százados, a Hajdú-Bihar Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet osztályvezetőjét.

Büntetés-végrehajtási századosná Heim Gábor főhadnagyot, a Szegedi Fegyház és Börtön gazdasági vezetőjét, **Kis-Tóthné Asztalos Agnes** főhadnagyot, a Központi Szállítási és Nyilvántartási Főosztály megbízott osztályvezetőjét és **Lévai Zoltán Imre** főhadnagyot, a Szombathelyi Országos Büntetés-végrehajtási Intézet megbízott kiemelt főelőadóját.

Eredményes érdek-képviselési munkája elismeréseként előléptette **büntetés-végrehajtási alezredessé Szatmári István** őrnagyot, a Békés Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet Szakszervezetének titkárát, **büntetés-végrehajtási főtörzsszörmesterré Horák Tibor** törzsszörmestert, a Büntetés-végrehajtási Dolgozók Országos Szakszervezeti Szövetsége Pálhalmi Alapszervezetének tisztségviselőjét.

Pénzjutalomban részesítette Pécsi Dániel őrnagyot, a Mária-nosztrai Fegyház és Börtön osztályvezető-helyettesét, **Ranga József Attila** őrnagyot, az Egészségügyi Főosztály munkavédelmi főfelügyelőjét, **dr. Ragó Ferenc** százados, a Gazdasági Társaságok Főosztálya kiemelt főreferensét, **Takács István** főhadnagyot, az Információ-technológiai Főosztály kiemelt főreferensét, **Varga Tibor** főtörzsszörmestert, a Fővárosi Büntetés-végrehajtási Intézet biztonsági felügyelőjét, **Györgyfalvy Zoltán** törzsszörmestert, a Zala Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet biztonsági felügyelőjét és **Jedlozskyné Korody Ildikó** közalkalmazottat, a Titkársági és Jogi Főosztály ügykezelőjét.

A büntetés-végrehajtási szervezet érdekében kifejtett szakmai tevékenysége elismerésül **tárgyjutalomban részesítette dr. Lajtay György Imre** nyugállományú rendőr orvos ezredes, a Győr-Moson-Sopron Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet főorvosát.

• ÚJ VEZETŐKET NEVEZETT KI AZ ORSZÁGOS PARANCSNOK

Az elmúlt időszakban az országos parancsnok hat vezetőt nevezett ki a bv. szervezet különböző szervezeti egységeinek élére, akik sikeres pályázatukat követően nyerték el felelős beosztásukat. Röviden bemutatjuk őket.

Bogotyán Róbert bv. alezredes Mosonmagyaróváron született, Rendőrtiszt Főiskolát végzett, angolul és szerbül beszél. 1995. október 1-jétől a Győr-Moson-Sopron Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet biztonsági felügyelője. 2000. július 1-jétől a BVOP Fogvatartási Ügyek Főosztálya Büntetés-végrehajtási Igazgatási Osztály főelőadója. 2006 februárjától dolgozik a Fogvatartási Ügyek Főosztályán belül megalakuló Központi Szállítási és Nyilvántartási Osztályon, ahol 2007. július 1-jétől osztályvezető, majd megbízott főosztályvezető lett. Sikeres pályázatára tekintettel, 2009. december 1-jei hatállyal nevezte ki a büntetés-végrehajtás országos parancsnoka a Központi Szállítási és Nyilvántartási Főosztály főosztályvezetőjévé.

Csalótzky Eszter Izabella bv. őrnagy Budapesten született, a Budapesti Gazdasági Főiskolán végzett közgazdász, franciául, németül és angolul beszél. 2002. október 1-jétől a BVOP Társadalmi Kapcsolatok Főosztálya Külkapcsolati és Kutatási Osztály vezetője. 2004. október 1-jétől a főosztály elnevezése Pályázati, Külkapcsolati és Kutatási Főosztályra módosult, ekkortól főosztályvezető-helyettes, 2005. október 1-jétől a Pályázati Osztály vezetője. 2006. április 1-jén szolgálati jogviszonya szervezeti változás miatt megszűnt. 2009. április 1-jétől a BVOP Koordinációs Főosztály közalkalmazott főelőadója, május 15-étől megbízott főosztályvezető. Sikeres pályázatát követően, 2009. december 1-jei hatállyal a büntetés-végrehajtás országos parancsnoka a Koordinációs Főosztály főosztályvezetői beosztásába nevezte ki, egyidejűleg soron kívül őrnaggyá léptette elő.

Dr. Füzesi Viktor bv. alezredes Kiskunhalason született, jogász, angolul és németül beszél. 1997. július 1-jétől a Rendőrtiszt Főiskola büntetés-végrehajtási szakának hallgatója. 1999. július 1-jétől a Bács-Kiskun Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet nevelője. 2005 januárjában jogi diplomát szerez, majd augusztus 1-jén kinevezik vezető nevelőnek. 2006 áprilisától megbízott, majd kinevezett biztonsági osztályvezető. 2007. április 1-jétől megbízott, majd kinevezett parancsnok- és igazgatóhelyettes. 2008. március 1-jétől az intézet megbízott parancsnoka, egy-

ben igazgatója. 2009. október 1-jei hatállyal a büntetés-végrehajtás országos parancsnoka a Bács-Kiskun Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet parancsnokává, egyben a Fiatakorúak Regionális Büntetés-végrehajtási Intézete igazgatójává nevezte ki, tekintettel sikeres pályázatára.

Nagy István bv. alezredes Sátoraljaújhelyen született, a Rendőrtiszt Főiskola büntetés-végrehajtási szakán végzett, angolul beszél. 1990. augusztus 1-jétől a Sátoraljaújhelyi Fegyház és Börtön nevelője, majd a Budapesti Fegyház és Börtön titkársági főelőadója, később alegységvezető, illetve a Program-szervezési és Foglalkoztatási Osztály vezetője. 2007. február 1-jétől a Budapesti Fegyház és Börtön Fogvatartási Ügyek Osztályának vezetője. A büntetés-végrehajtás országos parancsnoka sikeres pályázata alapján 2009. november 1-jei hatállyal a Somogy Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet parancsnokává nevezte ki.

Rózsabegy Tamás bv. alezredes Sárospatakon született, a Comenius Tanítóképző Főiskolán végzett óvodapedagógus, angolul beszél. 1999. április 1-jétől a Budapesti Fegyház és Börtön nevelője. 2002. április 1-jétől a Sátoraljaújhelyi Fegyház és Börtön nevelője, 2006. január 1-jétől ugyanitt biztonsági osztályvezető. 2008. február 1-jétől parancsnokhelyettes, 2008. június 1-jétől – szervezetszerű helyettesként – az intézet megbízott parancsnoka. Sikeres pályázatát követően, 2009. október 1-jei hatállyal a büntetés-végrehajtás országos parancsnoka a Sátoraljaújhelyi Fegyház és Börtön parancsnoki beosztásába nevezte ki, egyben soron kívül alezredessé léptette elő.

Széles Gábor bv. ezredes, büntetés-végrehajtási főtanácsos Vácon született, szociológus és biológia-testnevelés szakos általános iskolai tanár, németül beszél. 1987. január 1-jétől a Váci Fegyház és Börtön nevelője. 1994. január 1-jétől a BVOP Büntetés-végrehajtási Főosztály Nevelési Osztályának főelőadója. 1998. január 1-jétől a Szegedi Fegyház és Börtön parancsnokhelyettese, ugyanitt 2000. június 1-jétől 2001. január 31-éig megbízott parancsnok. 2006. október 1-jétől a Budapesti Fegyház és Börtön parancsnokhelyettese. 2007. augusztus 28-ától 2008. február 29-éig megbízással ismét a Szegedi Fegyház és Börtön parancsnoka, majd március 1-jétől visszatért eredeti beosztásába a Budapesti Fegyház és Börtönbe. 2009. november 15-ei hatállyal a büntetés-végrehajtás országos parancsnoka sikeres pályázatára tekintettel kinevezte a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnokság Fogvatartási Ügyek Főosztályának főosztályvezetőjévé.

- KONFERENCIA AZ ÁRTALMAKRÓL
- KÁPOLNASZENTELÉS

ÁRTALOMCSÖKKENTÉS

Az európai trendeket vizsgálva egyértelmű, hogy a kábítószerhasználat, illetve a szerhasználathoz kötött fertőző betegségek (HIV, hepatitis), illetve egyéb, szexuális úton terjedő betegségek egyre nagyobb veszélyt jelentenek az európai börtönökben. A Barcelonában megrendezett nemzetközi konferenciáról és saját tapasztalatairól Juhász Attila bv. alezredes, a Heves Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet parancsnoka számol be.

Az Európai Unióban és a környező országokban regisztrált HIV/AIDS-fertőzöttek aránya a 2001-ben mért másfél millióról 2007-re 2,2 millióra emelkedett. A fertőzéshez kapcsolódó költségek hatalmas többletkiadást jelentenek. A probléma kezelése tehát komplex egészségügyi, szociális és gazdasági tényező is egyben.

Európában évente egymillió fogvatartott kerül be a különböző végrehajtási intézetekbe, közel egyharmaduk ópiáhasználó, 10–40 százalékuk használ drogot rendszeresen a fogvatartás során.

A magyar börtönök kábítószerhelyzete szerencsére nagyságrendekkel jobb, mint az európai átlag, hiszen egyes tagállamokban a szerhasználók aránya eléri az 50–60%-ot is. A drogosok többségükben ráadásul a kiemelt kockázati csoportba tartozó intravénás szerhasználók közül kerülnek ki. Az európai statisztikák szerint a börtönlakók körében a függőség minden formája jóval nagyobb arányban van jelen, mint a társadalomban általában. Az intravénás szerhasználat tekintetében például a börtönökben 20–30%, míg az általános populációban csak 0,3% a használók aránya. A kábítószer kritikus tényező Európa börtöneiben, és komoly fenyegetést jelent az intézetek biztonságára is. A függőség és az alacsony szociális, gazdasági státusz közötti összefüggést vizsgálva a helyi tapasztalataink is alátámasztják az ál-

talános trendeket, mivel a dohányzó fogvatartottak aránya Egerben 78%, az alkoholt korábban rendszeresen fogyasztó fogvatartottak aránya több mint kétharmad, illetve a fogvatartottak 45%-a használt valamilyen drogot bekerülését megelőzően.

A probléma kezelésének két fő pillére van: minden eszközzel meg kell akadályozni a tiltott szerek bejutását, emellett fel kell készülni a már bejutott kábítószerek hatásának kezelésére és az ártalmak csökkentésére.

Az ártalom csökkentésére számos programot dolgoztak ki és alkalmaznak Európában, pl.: tűcsereprogramok, önkéntes HIV-teszt és tanácsadás, óvszerhasználat támogatása, ópiáhelyettesítő kezelés, információátadás a fogvatartottak minél szélesebb körének, a személyi állomány és fogvatartottak képzése.

Úgy gondolom, a fentiek közül számos elem jól alkalmazható lenne a hazai gyakorlatban is. Egerben jelenleg egy kis csapat dolgozik egy modellprogramon saját személyi állományunk, illetve általánosságban az egész társadalom érdekében. Nyilvánvaló, hogy a hazai állapotok sokkal kedvezőbbek, mint Európa számos országában, így egy tűcsereprogram ma a hazai börtönökben – szerencsére – indokolatlan lenne, de fel kell készülnünk arra, hogy ezek a trendek előbb-utóbb nálunk is megjelenjenek. Ami mindenképpen követendő az egyes országok ártalomcsökkentő gyakorlatában az a nyíltság és a globális gondolkodás, amellyel megközelítik a problémát. Egy svájci kolléga azt mondta, hogy ha a munkájával évente csak egy hepatitis C fertőzést akadályoz meg, akkor az ő teljes évi fizetése megtérül, mert a kezelés jóval nagyobb költségeket emészt fel.

Többek között ennek a gondolkodásnak kell beépülnie a közgondolkodásba, és egységesen kell fellépni a probléma megoldása érdekében, hiszen a büntetés-végrehajtásnak és a társadalomnak meggyeznek az érdekei.

Juhász Attila

FELSZENTELTÉK A BALASSAGYARMATI KÁPOLNÁT

Beer Miklós, a Váci Egyházmegye megyéspüspöke szentelte fel a balassagyarmati fegyház megújult börtönkápolnáját, december 13-án. A restaurálás érdekessége, hogy az intézet 450 lakója közül hetvenen aktívan részt vettek a börtönkápolna felújításában. Az intézet a Norvég Civil Támogatási Alaphál pályázott és nyert 61700 eurót a rekonstrukcióra, ezen belül a fogvatartottak számára kiírt freskóterápiára. A felújítás sikeréhez hozzájárult a városi összefogás is: dr. Budai István bv. ezredes, intézetparancsnok vezetése mellett a rekonstrukció ötletgazdája, majd a sikeres pályázat után szakmai vezetője Lencsés Zsolt festőművész volt, a munkálatokba bekapcsolódtak a helyi ArtTéka Egyesület festőművészei, építészei, valamint a városi szakiskola oktatói is.

- BÖRTÖNÜGYI LEXIKON KÉSZÜL
- TALÁLKOZÁS AZ OMBUDSMANNAL
- ELKÖSZÖNT A MINISZTER

„...HA NÁLAM HIVATOTTABBAK NEM TESZIK, FOGLALKOZZAK HÁT VELE JÓMAGAM”

Dr. Bencze Béla alezredes, a Baranya Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet parancsnokhelyettese nyáron kezdte el a Börtönügyi lexikon szerkesztését. A hiánypótló mű várhatóan 2010 második felében jelenik meg. Ebben az alapelvek és alapfogalmak tisztázása mellett, az érdeklődők sok érdekességet találnak majd a világ börtöneiről, a legkülönbözőbb büntetési módszerektől kezdve, egészen az olyan bűnelkövetőkig, mint mondjuk Al Capone.

Miért vállalkozott erre a feladatra?

1996-ban őrmesterként kezdtem gyakorolni hivatásomat, munkám során gyakran kerültem olyan helyzetbe, amikor valamilyen büntetés-végrehajtással kapcsolatos szakkifejezésnek gyorsan kellett utánanézniem. Ilyenkor nagy hasznát vettem volna egy lexikonnak, melyben megtalálom az összes börtönüggyel kapcsolatos kifejezés magyarázatát. Sajnos, az utóbbi években több tapasztalt kolléga is távozott a szervezettől. Hiányoznak „a nagy öregek”, akik a fiatal kollégákkal megoszthatnák szakmai tapasztalataikat. A fiatalok nincsenek kellően tisztában alapelvekkel, de időnként egy-egy szakszargonban használatos szó hallatán is elbizonytalanodnak. Az „öreg rókákat” természetesen semmilyen lexikon nem pótolhatja, de a naprakész tudás megszerzése történhet könyv segítségével is. Így-

keztem nyomába járni az általam nagyon tisztelt *Vajna Károlynak*, aki az első börtönmúzeum megalapítója volt, dolgozott a Gyűjtőfogház parancsnokaként, és számos tanulmányt, valamint szakmai elemzést is írt. Elkötelezettségét a modern börtönügy iránt teljes mértékben a magaménak tekintem, az ő emléke előtt is tisztelegve így foglalmaztam meg a lexikon előszavában saját hitvallását: „És miért vállalkoztam erre a feladatra? Talán, mert különös hivatottságot éreztem rá magamban? Korántsem. Csakis azért, mert azt hittem, hogy ezzel kötelességet teljesítek. Mert láttam, hogy milyen keveset törődnek nálunk a hazai börtönüggyel. A szájalom és hivatástudat készítetett rá, hogyha nálam hivatottabbak nem teszik, foglalkozzak hát vele jómagam.”

Mikor vehetik kézbe a lexikont a kollégák?

A megjelenés várható időpontja a jövő év második felében lesz. Az azonban még korántsem biztos, hogy Börtönügyi lexikonként kerül kiadásra, elképzelhető, hogy Büntetéstani lexikonná bővül. Nemrégiben beszélünk erről a *Magyar Börtönügyi Társaság* vezetőivel, akik azt javasolták, hogy vonjam be a szerkesztői munkába a *Rendőrtiszti Főiskola büntetés-végrehajtási tanszékének munkatársait*, valamint a *Büntetés-végrehajtási Szervezet Oktatási Központjában tanító kollégákat*. Ezt a legnagyobb örömmel teszem, hiszen az a cél, hogy egy minden elvárásnak megfelelő szakkönyvet nyújtsunk át az állományoknak és a börtönügy iránt érdeklődőknek.

BL

MINISZTERVÁLTÁS

Draskovics Tibor december 11-én elkészült a bv. szervezet vezetőitől. A lekösznő minisztert *Forgács Imre*, az Önkormányzati Minisztérium önkormányzati és lakásügyi szakállamtitkára váltotta az igazságügyi és rendészeti tárca élén. Az új miniszter 15 éve dolgozik különböző közhivatalokban, jelentős tapasztalatai vannak a közigazgatásban. A hatvanéves, jogász végzettségű szakember 2008-tól dolgozik az önkormányzati minisztériumban és tanszékvezető a Károli Gáspár Református Egyetemen. *Draskovics Tibor* december 1-jén mondott le miniszteri posztjáról.

KEREKASZTAL AZ ÁLLAMPOLGÁRI JOGOKRÓL

Az állampolgári jogok országgyűlési biztosának szerepe a személyi szabadságukban korlátozott emberekkel szembeni bánásmód törvényességének és a büntetés-végrehajtás hatékonyságának biztosításában címmel hívta kerekasztal-beszélgetésre *Szabó Máté* ombudsman a büntetés-végrehajtás vezetőit, valamint a sajtó képviselőit. Az ombudsman szerint az ország büntetés-végrehajtási intézetei között jelentős különbségek vannak. Különösen igaz ez a régi és új intézmények, az ország keleti és nyugati részében lévő, valamint az előzetesben lévő, illetve a kiszabott szabadságvesztést töltő embereket befogadó intézmények közötti különbségekre. *Dr. Kókényesi Antal* bv. altábornagy, országos parancsnok arról tájékoztatta a kerekasztal résztvevőit, hogy az ombudsman valamennyi ajánlását megvizsgálták, és ahol kellett, ott intézkedtek. Volt például olyan börtön, ahol növelték az egy főre jutó területet. A büntetés-végrehajtás anyagi lehetőségei azonban behatároltak, egyre több pénzt visznek el a bérek, dologi kiadásokra pedig egyre kevesebb jut. Kiemelte, hogy ebben a nehéz anyagi és infrastrukturális helyzetben a szakmai munka minőségének javítására fektetik a hangsúlyt, kiemelt figyelmet fordítanak a dolgozók továbbképzésére.

- INTERJÚ LŐRINCZ JÓZSEFFEL
- TANÁCSKOZOTT AZ MBT

A BÜNTETÉS-VÉGREHAJTÁS SZOLGÁLATÁBAN

A Magyar Börtönügyi Társaság november 26-án tartotta meg éves szakmai konferenciáját az ELTE Állam- és Jogtudományi Karának dísztermében. A tanácskozás központi témája a bv. kódex legújabb tervezetének ismertetése, megvitatása volt. A rendezvényt követően beszélgettünk szakmai életútjáról a konferencia egyik fő szervezőjével, a Magyar Börtönügyi Társaság elnökségi tagjával, Dr. Lőrincz József ny. bv. dandártábornokkal.

Hírlevél: Tíz éve ment nyugdíjba, mégis kitartóan követi, kutatja a büntetés-végrehajtás fejleményeit. Honnan ez a kötődés?

Lőrincz József: Ez egy életre szóló szerelem. Jogot végeztem Pécsen, de a jogdogmatika túlságosan „száraznak” tűnt, távol állt tőlem. Olyan pályát kerestem, amely az emberi kapcsolatokról szól. Véletlen, hogy ezt a börtönben találtam meg. A szolgálatot 1967 nyarán kezdtem a tököli Fiatalokorúak Intézetében nevelőként. Tököl máig a legszebb szakmai emlékeim között él. Alig voltam idősebb a neveltjeimnél, korán kisiklott sorsuk kíváncsiságot és segíteni akarást ébresztett bennem. A későbbi évtizedekben a fiatalokorúak témakörében végzett kutatásaimnak is ez a summázata.

Pályafutásának legnagyobb részét a Rendőrtiszti Főiskolán töltötte.

1972-ben a Rendőrtiszti Főiskola Bv. Tanszékére vezényelték. Vegyes érzelmekkel mentem. Ha csak rajtam múlik, talán még ma is Tökölön vagyok nyugdíjas bedolgozó. 1972-ben alakult meg a Bv. tanszék, főtantárgy volt a büntetés-végrehajtási jog. A feladatom e tantárgy struktúrájának felépítése és oktatása volt. Itt Horváth professzor szemlélete ragadott meg. Lényege, hogy a büntetések és a büntetés-végrehajtás tudományos művelése során alkalmazni kell a történeti, nemzetközi összehasonlító módszereket, feltárni az egyes szankció és végrehajtása alakulásának politikai, gazdasági, társadalmi hátterét.

Úgy tudom, hogy Ön az Országos Parancsnokságon is dolgozott.

1982 márciusában az Országos Parancsnokságra kerültem, ahol a személyi állomány képzésének szervezését, felügyeletét ellátó alosztály vezetőjévé nevezték ki. A Rendőrtiszti Főiskolára 1985 elején vezényelték újra, ezúttal

a büntetés-végrehajtási tanszék vezetőjeként, ahol egyik legfontosabb feladatom a tanszéknek, mint tudományos kutatóhelynek fejlesztése volt: a tanszék a 80-as évek végére a fellendülő szakmai kutatások egyik bázisa lett.

Miként került kapcsolatba tantárgya egyetemi szintű oktatásával?

Finkey Ferenc XX. század eleji ideája, a börtönügynek a jogászképzésbe való beillesztése a 80-as évek közepétől kezdett megvalósulni. Ekkor valamennyi jogi karon megjelentek a büntetés-végrehajtási ismeretek, főképp a kollégiumként azonban csak a rendszerváltozás után. A tantárgy egyetemi beiktatásakor már csaknem 20 éves oktatási tapasztalattal rendelkeztem, így előbb a szege-di és miskolci, majd a budapesti jogi kar hívott előadónak. Tanszékünknek ez a kapcsolata a jogi egyetemek tanszékeivel, valamint a Legfőbb Ügyészséggel hozzájárult ahhoz, hogy a hazánkban nagy késedelemmel kialakuló büntetés-végrehajtási jog tudományos és oktatási háttéranyagát viszonylag rövid idő alatt kimunkáltuk. A kandidátusi fokozat elnyerése óta sokat kutattam, különösen a XX. századi börtöntörténet, valamint a büntetés-végrehajtás társadalmi kontrollja témakörében, de próbálkoztam az európai börtönnormák és elvek honi érvényesülésének, továbbá a büntetőpolitika és a börtönügy kapcsolatának kutatásával is.

Ez utóbbi témában könyve is jelent meg nemrégiben.

A Büntetőpolitika és börtönügy című munkámat a Rejtjel Kiadó jelentette meg idén tavasszal. E munkával pályáztam az ELTE Állam- és Jogtudományi Karán a habilitációs eljárásra. Ez egy tudományos-oktatói minősítést jelent, amelyben a jelölt egy bizottság előtti nyilvános előadás megtartásával – melyet idegen nyelven is prezentálnia kell – tanúságot tesz oktatói rátermettségéről, szakmai és tudományos tevékenységéről.

Visszatekintve bv.-s pályafutására, mik a tanulságok és mit tanácsolna a pályakezdőknek?

Először is, aki az anyagi gazdagságban látja élete értelmét, az ne jöjjön ide. Csak az válassza ezt a pályát, aki szellemi izgalmat érez kipróbálni magát egy rendkívüli környezetben, és akiben kellő empátias készség, illetve segíteni-akarási alakult ki neveltetése során. Saját tapasztalatom szerint minden szakma megkedvelésének kulcsa a legalaposabb megismerésén keresztül vezet. Akiből ez hiányzik, hamar kiég. Visszatekintve arra a több mint 40 évre, amit a büntetés-végrehajtási szakma büvkörében töltöttem, úgy érzem, nem múlt el sem értelmetlenül, sem haszontalanul. Legfeljebb olyan kifogásom lehetne, hogy túlságosan gyorsan röppent el felettem az idő, de ez is azt jelzi, hogy jól éreztem magam a bőrömben. És kívánhat-e ember ennél többet?

Deák Ferenc István

TANÁCSKOZOTT A TÁRSASÁG

Az interjú a Magyar Börtönügyi Társaság szakmai konferenciáján készült, a rendezvénynek az Eötvös Loránd Tudományegyetem díszterme adott helyt. A konferencián megvitták a bv. kódex legújabb tervezetét, valamint szó volt a differenciálás és progresszivitás elvének érvényesítéséről a szabadságvesztés végrehajtásában.

• BÚCSÚ EGY KOLLÉGÁTÓL

• TRAGÉDIA SZÉKESFEHÉRVÁRON

1946–2009

Búcsú Csapó József dandártábornoktól

Méltósággal és türelemmel viselt betegség után életének 64. évében érte jött a balál, hogy átkísérje a túlsó partra.

Csapó József 1946. február 16-án született Nagykanizsán, vasutas család második gyermekeként. A családban tanulta meg az állami szolgálat felelősségét, a pontosságot, az egyenruba sajátos varázsát, a csapatmunka örömeit.

Az 1971-es év sorsfordító Csapó József életében. Felvételét kéri a Pálhalmai Célgazdaságba, és házasságot köt Winkler Máriával. Döntéseiből büszkes. 38 évig él boldog, szerető házasságban, és nyugdíjazásáig szolgálja a büntetés-végrehajtást.

1995-ben Csapó József engem váltott az egyik „zászlóshajó”, a Szegedi Csillag parancsnoki bóján. Akkor már több mint tízéves barátság volt közöttünk.

Az átadás-átvétel végén azt mondtam neki: „Jóska! Itt minden rendben van. Két-három évig ne csinálj semmit, addig jól balad ez a hajó magától is. Mindketten tudtuk, hogy nem így lesz. Nagy elánnal folytatta az intézet felújítását, vezetésével restaurálták a klasszicista dísztermet, a hagyományos szakmai értékek megtartása mellett nyitott, pezsgő szellemi életet teremtett. Hagyománnyá tette a Csillagpódium kulturális rendezvény sorozatát, életre bírta a Dankó Pista Fesztivált, megszületett a Csillagütőkör. 2000-ben új feladatot vállalt, az Alföldi Bútorgyártó Kft. ügyvezető igazgatójának vezényelték. A gazdálkodást új alapokra helyezte, s a korábban csődbelvezetben levő vállalatot sikeres társasággá alakította.

Szíve azonban visszabúzt, 2003 májusától ismét a Csillag parancsnoka. Tevékenységét el is ismerik: 1988-ban a Haza Szolgálatáért Érdemérem arany fokozata, 1994-ben a Bv. Szolgálatért Emlékplakett arany fokozata kitüntetésben részesül, 1998-ban megkapja a Magyar Köztársasági Érdemrend kiskeresztjét. 2003. április 8-án a köztársasági elnök úr bv. dandártábornokká nevezi ki, 2007-ben főtanácsosi címet kap.

Nekiünk, egyenruhásoknak nehéz a szolgálat. Talán csak a családunknak nehezebb. A feleségünknek, aki sosem tudja, hogy mikor és hogyan érkezünk baba, a gyerekeinknek, akivel oly ritkán tudunk együtt örülni, a rokonainknak, akikre kevés időnk jut. Mégis ők a mi igazi támaszaink, akik biztosítják nyugodt háttérünket. Jóska esetében is így volt ez. Marikával közösen negyven évig éltek meghitt, figyelmes szeretetben, Gergő a közös öröm, a közös büszkeség, akinek felcseperedése, szorgalma és tudásvágya, szeretete, szépen alakuló életpályája sok örömet és boldogságot hozott az édesapának. S ott volt a testvére, Éva, akire mindig lehetett számítani.

Csapó József tábornok úr!

Csapó Jóska!

Itt és most örökre búcsúzom. Most utolsó utadra kísérünk. Fogadja be hamvait az anyaföld, örök álmod legyen könnyű, nyugodjál békével.

(Részletek Csóti András vezérőrnagy búcsúbeszédéből)

A GYÁSZHOZ MA BÁTORSÁG KELL

„Adj szót fájdalmadnak; a bánat, amely nem beszél, addig szorítja a megterhelte szívét, amíg az megszakad.” (Shakespeare: Macbeth)

A székesfehérvári szívszorító drámáról mindent tudunk, csak azt nem, hogy november 9-én reggel fél hétkor mi, miért és hogyan történhetett.

Tudjuk, hogy a büntetés-végrehajtási intézetekben többféle szolgálati fegyvert használnak. Tudjuk, hogy löfegyver kizárólag hol és kinél lehet és ki az, aki kezelheti a fegyverszobát. Tudjuk, hogy az állománytagok közül munka közben a legnagyobb nyomás talán a tiszthelyettesekre nehezedik, akik a „fronton vannak”, hogy ők azok, akiknek leginkább el kell viselniük a fogvartartottak részéről a megalázásokat, életveszélyes fenyegetéseket, „beköstölásokat, megvásárlási” kísérleteket. Tudjuk, hogy a szomorú eset példa nélküli a hazai büntetés-végrehajtás történetében. Tudjuk, hogy Szilvia reggel fél hét előtt érkezett meg a munkahelyére, ahol munkatársa az öltözőben megölte őt. Ezután Ferenc maga ellen fordította fegyverét, és véget vetett saját életének is.

November 9-én reggel két tiszthelyettes életét vesztette. Életük nem befejeződött, hanem abbamaradt.

A bibliai börtönőr jut eszembe, a szabadon élő, de a félelemtől megkötözött ember képe. Milyen félelmek gyötörhették az öngyilkos gyilkost, mi

játszódhattott le benne, hogy több lövéssel ölte meg a kétgyermekes anyát? Nem tudjuk, nem értjük, miért nem fordította vissza szörnyű tettétől az emberség, a józan ész, a minden börtönben élő ethosz, mely szerint a bv.-sek szolidárisak egymással.

Honnan hozta, hol és mikor született meg benne a harag, az elszánt indulat, a nincs más út döntése? Miért nem látta senki? Miért nem előztük meg? Ez nem lehet igaz, mondtuk, mondjuk azóta mindannyian, ez nem történhetett meg.

De igen! Megtörtént, amit többé már nem lehet elfelejteni.

És a gyászban nem segít a körülmények tisztázatlansága.

Megrendült a közösség. Két társukat veszítették el, de a közvélemény ítélete szerint csak egyet sirathatnak.

Vállalni, hogy fájdalmunk van, hogy sebzettek vagyunk és segítségre szorulunk, nem könnyű. Veszteségeink, gyengeségeink, kiszolgáltatottságunk megmutatásával erőnket kockáztatjuk, és ez egy börtönben valóban komoly kockázat.

A gyászhoz ma bátorság kell. Pedig gyászolni kell, hangot adni a fájdalomnak, a félelemnek, az értetlenségnek, az esetleges önvádnak. Le kell tenni a nehéz terhet. El kell fogadni társaink halálát, megnyugvára kell lenni, hogy megőrizzük a közösség összetartozását, egységét.

Nyugodjanak békében!

Szalai Tímea

- BV.-S KISCSILLAG
- ÚJ VILÁGÍTÁS ÉS NYÍLÁSZÁRÓK BERNÁTKÚTON
- FŐVÁROSÉRT EMLÉKZÁSZLÓ A BFB-NEK

„NAGYON JÓ ÉRZÉS, HOGY FELISMERNEK”

A sors keze lebet abban, hogy énekesnői pályáját egy Csillag születik nevű énekiskolában kezdte Szigetszentmiklóson. Innen már egyenes út vezetett az RTL Klub tehetségkutató műsorába, ahol 7500 jelentkező közül választották a legjobb barmincba. Közeli ismerős, hiszen édesapja a tököli Fiatalkorúak Büntetés-végrehajtási Intézetének gazdasági vezetője.

A 12 éves *Eőry Vikinek* nem a televíziós Csillag születik volt az első megmérettetése – négy éve jár nemzetközi énekversenyekre, volt már Németországban, Oroszországban, Lengyelországban. És ezeken a versenyeken többnyire helyezéseket is ér el, trófeái a szobájában sorakoznak. Az énekléssel három éve komolyabban foglalkozó Vikinek azonban ez volt élete első televíziós szereplése. Vikit persze nem olyan fából faragták, hogy ettől zavarba jöjjön. „Amint a színpadra lépek, mindent kizárok, és csak a zene van.”

Viki felnőttként meghazudtolóan tudatosan készül jazz-énekesnői pályára, négy hangszeren játszik (klarinét, zongora, furulya, gitár), és a hét minden napján különóra jár vagy gyakorlással tölti idejét. Abban a néhány órában, amiben semmennyi kötelező feladata nincs, hét hónapos, menhelyről szabadított kutyájával tölti idejét. „De egyetlen percét sem bánom a munkának, azért tanulok most, hogy a későbbiekben hasznosítani tudjam a tudást.” „Hát a kitartás nem hiányzik belőle.” – helyesel édesapja, *Eőry Gábor* bv. alezredes. „Ahogy hallottam, ilyen a felnőttesség.” „Ilyen lenne?” – kérdezem meglepve a tizenkét éves határozottságán. „De azért nem szeretnék mielőbb felnőtt lenni, szeretek gyerek lenni.”

A harmincas csapatot a Thália Színházban választották ki, ott már a zsűri előtt kellett megmérettetniük magukat. Viki a színházban még izgult, de

a televíziós felvételt inkább egyszerű lehetőségnek tartja, ahol 2,5 millió ember előtt mutathatja meg, mit tud. Egy Björk-számot énekelt, mert nem szeretett volna agyonjátszott dalt előadni. Választását egyébként a balatoni csapatépítő túrán ejtette meg, ahova énektanárával együtt ment el. Ő volt az, aki az adás előtt minden nap járt Vikivel gyakorolni, még hétvégén is.

„Végig hülyéskedtünk, nagyon jó volt a hangulat” – meséli Viki. Legjobban Veres Robit kedvelte meg, miatta a következő közép döntőre is elmegy.

„Miután kiestem, végre személyesen beszélgethettem a zsűritagokkal, akiknek a versenyzőkkel semmilyen kapcsolatot nem szabad fenntartaniuk. *Fáy Miklós* azt mondta, hogy ne keseredjek el, mert biztosan nem utoljára találkoztunk.” Ami azt illeti, Viki elbeszélése alapján én is biztos vagyok benne, hogy kitartása és akaratereje megvan hozzá, hogy sokat halljunk majd róla. És ha zenei képzsét nézzük, akkor mostantól leginkább a rengeteg gyakorlás, gyakorlás és gyakorlás segíti majd célját elérni. „A családban sok művész volt, szobrász, képzőművész, zenész” – meséli Viki papája, amikor arról kérdezem, honnan eredhet Vikiben ez a szenvedélyes zenerajongás. „Együtt is szoktunk énekelni, Viki már többször fellépett az intézet falai között, gyereknapon, nőnapon, abban a formációban, amiben én is játszom. Itthon is sok zenét hallgatunk, de amióta Viki maga tudja bekapcsolni a hifitornyot, azóta mást sem csinál, mint zenét hallgat.” „Mindenevő vagyok” – teszi hozzá Viki. „De a bátyja is zenél, ő szaxofonozik, én pedig gitározom” – mondja a papa.

Amikor arról kérdezem, hogy nem csalódott-e az eredmény miatt, csak annyit mond: „Szerintem nagyon jó eredményt értem el, és ha nem ebben az adásban vagyok, ahol ilyen erős produkciók vannak, akkor továbbjutottam volna.”

Papp Bojána

KORSZERŰSÍTÉS

November 16-án ünnepélyes keretek között adták át a Pálhalmi Országos Büntetés-végrehajtási Intézet bernátkúti objektumának új tér- és körvilágítását. Az intézet

pályázaton nyerte el tavaly a korszerűsítés pénzügyi fedezetét. A pályázati pénzből elkészült a tér- és körvilágítás korszerűsítése, és kicserélték a II. épület nyílászáróit is. A számítások szerint a hőszigetelésre fordított 14 631 000 millió forint mindössze 4 év alatt, a tér- és körvilágítás korszerűsítésére fordított 3,7 millió forint mintegy másfél év alatt megtérül.

FŐVÁROSÉRT EMLÉKZÁSZLÓ A BFB-NEK

Az immár hagyományos, a főváros napja alkalmából rendezett ünnepi közgyűlésen *Demszky Gábor* főpolgármester Fővárosért Emlékszóló-díjban részesítette a Budapesti Fegyház és Börtönt a fővárosi és a hazai büntetés-végrehajtásban betöltött kiemelkedő szerepéért. A kitüntetést *Frank Tibor* bv. dandártábornok, a BFB parancsnoka vette át.

- BLOGOLÓ BÖRTÖNPSZICHOLOGUS
- ALIZ KARÁCSONYI RECEPTJEI

A BÖRTÖN MIKROSZKÓP HATÁSA

Fliegauf Gergely, a Rendőrtiszti Főiskola tanára szabadidejében is szívesen foglalkozik a börtönélettel, olyannyira, hogy weboldala, a Börtönblog a Legjobb blog címet nyerte el bírkategóriában a bvg.hu értékelésében. Az elismerés kapcsán egyebekről is nyilatkozott lapunknak.

Hírlevél: Négy évig dolgozott az Európa Tanács Kínzás Elleni Bizottságában (CPT). Mi a legfontosabb szakmai tapasztalata ennek kapcsán?

Fliegauf Gergely: Négy országban tettem látogatást, Bulgáriában, Bosznia-Hercegovinában, Dániában és Ausztriában. Bármennyire is meglepő, börtönügyileg ezek közül egyik sem kifejezetten „nehéz” ország. Nincs alapvető különbség egy dán és egy bolgár előzetesház között sem a rezsim, sem az állomány, sem a rabok, de még az építészeti sajátosságok között sem, pedig az országok GDP-je jelentősen eltér egymástól. Mind a két helyen láttam kábítószer-problémát, gengszersedést, a személyzet képzésének hiányosságait, a börtönőri szakma alacsony presztízsét. A legfontosabb tanulság tehát, hogy alapvető különbség nincsen a börtönök között, csak az apró különbségek összeadódása miatt tűnhet az egyik börtönrendszer merőben másnak, jobbnak vagy éppen elmaradottabbnak.

De mégis, akkor mi számít „nehéz” országnak?

Az Egyesült Királyságot említeném, ahol jelentős számú terroristagyanús személy van fogva tartva, akik kiadatásra, így a lehetséges halálos ítéletre várnak hazájukban. Vagy Olaszország, ahol éppen a menekültügy és a lampedusai menekülttábor bezárása vet fel aggályokat. Nehéz úgy Grúzia is az elszakadt területek, Moldávia a transznisztriai helyzet miatt. Ezekben az országokban teljesen kilátástalan a fogvatartottak helyzete.

Hogyan tudta kamatoztatni kábítószer-szakértői státuszát a bizottságban?

Általában az én feladatomból volt, hogy az országok börtöneiben megnézzem a drogmentes körleteket, már ahol voltak ilyenek, avagy felmérjem az adott intézetben a kábítószer-problémát. Egyfajta rutinra tettem szert, így már nemzetközi konferenciára is hívtak, Lengyelországba, ahol többek között a Rivotril-problémáról beszélgettünk.

Blogja, a Börtönblog a hvg.hu értékelésében legjobb lett a hírkategóriában.

Pedig nem is hírblog, inkább amolyan „soft science” társadalomtudományi blog. Szükségesnek érzem, hogy azokat a dolgokat, amelyek nem titkosak, de lényegesek a börtönnel kapcsolatban, a társadalom érdeklődő tagjai is megismerhessék. Az ötlet onnan jött, hogy amikor a BVOP-ról az RTF-re kerültem, óravázlataimat egy kicsit „kipofoztam”, és felraktam a netre. A tananyag folyamatosan bővült, és egy idő után felfedeztem, hogy naponta több százan látogatják, hivatkoznak rá. Ettől kezdve nagyon figyeltem arra, hogy mit és hogyan írok le. (A blog a www.bortonblog2.blogspot.com címen érhető el – a szerk.)

Miről olvashatunk a Börtönblogon?

Alapvető kriminológiai tételek kifejtéséről, és arról, hogy mit jelent a társadalomnak a börtön fogalma. Alapvető kriminológiai tétel például, hogy

a bűnözés tanulási folyamat eredménye, tehát nem etnikai hovatartozásé. A média a napjainkban manipulatív módon használja a cigánybűnözés kifejezést, és teljesen figyelmen kívül hagyja a jelenség mögött megbúvó kriminológiai törvényszerűségeket. De a komoly filozófia mellett szót kapnak a hallgatóim tanulságos esettanulmányai és a fogvatartottak alkotásai is.

És a börtönbeli falfrákák is.

Nos, igen. Ezeket nem nevezhetjük alkotásnak, inkább egyfajta kommunikációnak a külvilág felé. Van például egy falfraka a birtokomban: „Hogyan zárhat be egy ember egy másikat?” Ha ezen elkezdünk gondolkodni, arra jutunk, hogy a börtönök állapotáért nem csak a börtönőrök felelősek, hanem az egész társadalom. Ez a börtön „mikroszkóphatása”. Ha alaposan megvizsgáljuk a börtön belső valóságát, olyan társadalmi konfliktusokat fedezhetünk fel, amelyek kint nem kimondottak, de bent egyértelműek, azaz manifesztak. Bent a jelent képezik, de kint a jövőt.

Vagyis a társadalmi konfliktusok csírái a börtönben keletkeznek?

Részben igen. Gondoljunk bele abba, hogy olyan személyek vannak a börtönben, akik valamilyen társadalmi kizsákoló folyamat miatt kerültek oda. Valami ezeknek az embereknek a fejében megfog, úgy érzik, hogy közölniük kell, és felvessik a falra. Amikor évek múlva szabadulnak, ezeket a gondolataikat viszik a társadalomba.

ALIZ KONYHÁJA

Szebeni Lászlónénak szívügye a család, hobbija. A BVOP munkatársa még csak 3 éve fogott bele egy családi honlap készítésébe, de a weboldalt mára már napi ezer kíváncsi konyhatündér látogatja. Nem csoda, hisz sok száz recept, sok-sok ínycsiklandó, saját készítésű fotó, ezernyi ötlet kínálja magát a honlapon. – Lassan hozzászoktak ahhoz, hogy hiába ülnek ott késsel-villával a kezükben, addig nincs evés, míg a fotó el nem készül – avat be a család titkaiba arról, hogy mennyire nem lankad a lelkesedése.

Megkértük, karácsonyra ajánljon olyan menüsört, amely egy nagy család részére is könnyen elkészíthető, finom és a lehetőségekhez képest kíméli a pénztárcát is.

Aliz karácsonyi menüje:

Előétel: rumos-mazsolás gesztenyeleves

Főétel: csirketekercs zöldséges rizzsel; tejfölös halfilé

Desszert: ünnepi gesztenyepüré

Aki kedvet kapott a menüsorhoz, a recepteket megtalálja a <http://azila.gportal.hu> weboldalon.

ÚJÉVI NYEREMÉNYJÁTÉK

Szerkesztőségünk az új év alkalmából nyereményjátékot hirdet, ezzel is eredményes, boldog új évet kívánunk a bv. szervezet minden munkatársának! A kérdéseket *Bencze Béla* kollégánk készülő Börtönügyi lexikonjából tettük fel. A helyes megfejtést beküldők között kisorsolunk egy kétszemélyes hétvégét az igali Továbbképzési és Rehabilitációs Központban, valamint egy tízezer és egy ötezer forint értékű ajándécsomagot.

A beküldés módja:

Töltse ki az oldal alján található nyereményszelvényt, és küldje el szerkesztőségünkbe legkésőbb január 24-éig. *(Fénymásolt szelvényt is elfogadunk.)*

Sorsolás: 2010. január 26.

Jó játékot, sok szerencsét kívánunk!

1. Kiknek a védőszentje Szent Adorján?

- A a tűzoltóknak ☐
 B a rendőröknek ☐
 C a börtönőröknek és hóhéroknek ☐

2. Mit jelent az addiktív?

- A a függőségi viszony ☐
 B a gondatlanságot ☐
 C a képtelenséget a beilleszkedésre ☐

3. Ki az aranygombos (bokrétás)?

- A életfogytos elítélt ☐
 B magasabb rendfokozatú büntetés-végrehajtási tiszt ☐
 C nyugdíjba vonuló bv. tiszt ☐

4. Mit jelent az áristom?

- A az őrizetes fogdát ☐
 B a letöltendő büntetés idejét ☐
 C a letartóztatást, illetve a letartóztatás helyét ☐

5. Mi a bindzsi?

- A szökési kísérlethez bejuttatott eszköz ☐
 B elítéltek által eszkábált rádió ☐
 C kábítószernek kifőzött erős tea ☐

6. Mi a Stockholm-szindróma?

- A fogvatartók érzelmi kötődése a túszozhoz ☐
 B téli sötétség okozta depresszió ☐
 C túszozh érzelmi kötődése fogvatartóihoz ☐

7. Mi a deres?

- A a feudális büntetés-végrehajtásban alkalmazott pad ☐
 B a bv. parancsnok lova ☐
 C a fenytésre szolgáló bot ☐

8. Mi a doberdó?

- A a fogvatartotti séta helye ☐
 B az örök pihenőhelye ☐
 C a sétát biztosító felügyelő tartózkodási helye ☐

9. Mit csinál, aki fidizik?

- A vizet forral a börtönben ☐
 B hímző szakkörre jár a börtönben ☐
 C udvarol a börtönben ☐

10. Ki a kampi?

- A a legfiatalabb cellatárs ☐
 B barát, földi ☐
 C aki a körletben a legnagyobb büntetést kapta ☐

11. Mit jelent a pallosjog?

- A a városkapun belépők feletti ítélkezési jogot ☐
 B városok és földesurak ítélkezési jogát ☐
 C az első éjszaka jogát ☐

12. Mi a tortúra?

- A kínzások sorozata az inkvizíció idején ☐
 B önként vállalt zarándoklat ☐
 C halottak melletti virrasztás ☐

A beküldő neve:

Szolgálati helye: